

.....

**การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน**

นางสุนทร ขวัญดำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ต.นอกเมือง อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000

E-mail : sunetkd@gmail.com

โทรศัพท์ 090-1817337

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง** การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ
โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
สู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน
- ผู้วิจัย** นางสุนทร ขวัญดำ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
วิทยฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
- หน่วยงาน** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- ปีที่ทำวิจัย** ปีการศึกษา 2563 ถึง 2565

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 2) เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วย
การบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียน
ร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน 3) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วย
การบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียน
ร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นฐาน ตามประเด็นดังนี้ 3.1) วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลและ
ประสิทธิผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ 3.2) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการ
ทดสอบก่อนและหลังการอบรมพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ 3.3) วิเคราะห์การนิเทศสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียน
ร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน 3.4) วิเคราะห์ผลงานนวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนา
ของครูผู้ช่วย 3.5) วิเคราะห์ผลงานที่เกิดจากการนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice
3.6) วิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย 4) เพื่อติดตามและช่วยเหลือ (สอดแทรกใน
กระบวนการนิเทศ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ การทำนวัตกรรม สื่อการสอน และการนำเสนอผลงาน

.....

.....

ที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice) 5) เพื่อศึกษาเจตคติและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วย
สู่ครูมืออาชีพ การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ
โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการ
เรียนรู้เป็นฐาน ดำเนินการวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่องกัน 3 ปีการศึกษา คือตั้งแต่ 2563-2565 ใช้ระเบียบ
วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) เน้น Participatory Action Research : PAR
(การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม) แบ่งเป็น 5 ระยะกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหาร ครู
ครูผู้ช่วย และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 85 โรงเรียน บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยคู่มือการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วย
สู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่าน
การพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน การศึกษาเอกสาร แบบสัมภาษณ์
แบบประเมินและแบบสอบถามเจตคติและปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่ผ่านการหาคุณภาพและความ
เหมาะสมแล้ว การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการจัดกลุ่มข้อมูลและวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย
ปรากฏดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผลสอดคล้องกันในประเด็นของบุคลากรครู ซึ่งการพัฒนาครูนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย จึงจะทำให้ครูเกิดการพัฒนาการและส่งผลถึงผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารการศึกษา นำหลักการบริหารแบบบูรณาการมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครู การนิเทศ กำกับติดตามการติดตามและช่วยเหลือ นำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน การส่งเสริมการพัฒนาด้วยการนำเสนอ สื่อ นวัตกรรมผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และเผยแพร่ผลแห่งความสำเร็จเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น และการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสำหรับครูผู้ช่วย

2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

การดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดำเนินการวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่องกัน 3 ปีการศึกษา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี

.....

(Mixed Method Research) เน้น Participatory Action Research : PAR (การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม) แบ่งเป็น 5 ระยะ ดังรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ระยะที่ 2 การวางแผนพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลและประสิทธิผลของการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์การนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์การเปิดชั้นเรียน ผลงาน นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย

ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ผลงานที่เกิดจากการนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

ระยะที่ 4 การติดตามและช่วยเหลือ (สอดแทรกในการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการลงพื้นที่จริง) โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในการการทำนวัตกรรม สื่อการสอน และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

ในระยะที่ 3 ขั้นตอนที่ 4 -6 และระยะที่ 4 เป็นระยะที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยต้องดำเนินหลายๆ รอบกับครูผู้ช่วยที่ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำ ทั้งในระบบออนไลน์ (Online) และการสอบถามโดยตรง (Face to Face) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์การประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย (ต่อจากระยะที่ 3)

.....
ระยะที่ 5 การศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

3. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ตามประเด็นดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า ดัชนีประสิทธิผล (E.I) ได้เท่ากับ 0.85 หมายความว่า การอบรมครูผู้ช่วยโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ครูผู้ช่วยความเข้าใจเพิ่มขึ้น

3.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ พบว่า กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 98.46/93.88 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)

3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยของการสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการวิเคราะห์การนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

3.4.1 ผลการนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐานของผู้นิเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} =4.50) ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.68) ครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.86) ครั้งที่ 4 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.92) และ ครั้งที่ 5 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.95) เพื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่าทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นทุกรอบการประเมิน

3.4.2 ผลการนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐานของครูผู้ช่วย พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายครั้ง พบว่า ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.50) ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.68) ครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ย

.....
ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.86$) ครั้งที่ 4 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.92$) และครั้งที่ 5 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.95$) เพื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่าทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นเกือบทุกรอบการประเมิน

3.5 ผลการวิเคราะห์การเปิดชั้นเรียน ผลงาน นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย

3.5.1 การเปิดชั้นเรียนของครูผู้ช่วย ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนาในปี 2563 ดำเนินการเปิดชั้นเรียน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 94.26 และเมื่อแยกพิจารณาโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปีการศึกษา 2565 คิดเป็นร้อยละ 97.35 ปีการศึกษา 2564 คิดเป็นร้อยละ 94.04 และปีการศึกษา 2563 คิดเป็นร้อยละ 91.39

3.5.2 ผลงานของครูผู้ช่วย ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนาในปี 2563 จำนวน 151 คน ในช่วง 3 ปีการศึกษา มีผลงานที่เกิดขึ้นกับตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100 และผลงานที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 91.39

3.5.3 นวัตกรรมและสื่อ ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนาในปี 2563 มีนวัตกรรมและสื่อ ในช่วง 3 ปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100

3.6 ผลงานการนำเสนอและจัดนิทรรศการผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนาในปี 2563 มีผลงานการนำเสนอและจัดนิทรรศการผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) คิดเป็นร้อยละ 96.69

3.7 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย ที่ผ่านการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้ช่วย ดังนี้

3.7.1 ระดับสมรรถนะความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุน หรือเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.93$) และการเป็นสมาชิก ที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.93$) รองลงมา การพูดด้วยความจริงใจ ไม่บิดเบือนข้อมูล ($\bar{x} = 4.92$) การมีความเมตตา กรุณา ($\bar{x} = 4.92$) การเคารพกติกาของสังคม ($\bar{x} = 4.92$) การปกป้องเกียรติภูมิ ของวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.92$) การเสียสละและอุทิศตน เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.92$) การพัฒนาตนเอง ให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.92$) และรองลงมา การมีความกตัญญูต่อบุคคล ($\bar{x} = 4.91$) การรักษาสีทึบประโยชน์ของตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ($\bar{x} = 4.91$) การยกย่องชื่นชมบุคคล ที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.91$) และการยอมรับผลจากการกระทำของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{x} = 4.91$)

3.7.2 ระดับสมรรถนะหลักของครู พบว่า ระดับสมรรถนะหลักของครู โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.89$) ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร ($\bar{x} = 4.89$) รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ($\bar{x} = 4.89$) รองลงมา ได้แก่ ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.88$) สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.88$) ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.88$) ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ($\bar{x} = 4.88$) ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า ($\bar{x} = 4.88$) ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค ($\bar{x} = 4.88$) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\bar{x} = 4.88$) มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ ($\bar{x} = 4.88$) รองลงมา เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ ($\bar{x} = 4.87$) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.87$) ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน ($\bar{x} = 4.87$) เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.87$) ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์ ($\bar{x} = 4.87$) ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ ($\bar{x} = 4.87$)

3.7.3 ระดับสมรรถนะประจำสายงานของครู พบว่า ระดับสมรรถนะประจำสายงานของครู โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ สร้าง/พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.88$) รองลงมา ได้แก่ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม ($\bar{x} = 4.84$) ดูแล ช่วยเหลือ ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ทันการณ์ ($\bar{x} = 4.84$) รองลงมา ได้แก่ นำข้อมูลนักเรียนไปใช้ช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้และปรับพฤติกรรม เป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.83$) และจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.83$)

4. ผลการติดตามและช่วยเหลือ การสร้างสรรค์นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย และการนำเสนอผลงานที่เกิดจากผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผ่านการนำเสนอและจัดนิทรรศการงานมหกรรมวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มี 2 ส่วน ได้แก่ 1) ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ในระดับสถานศึกษา โดยสอดแทรกในการนิเทศแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียน

.....

ร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการลงพื้นที่จริง โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การทำนวัตกรรม การผลิตสื่อการสอน และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และในระดับสถานศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของทีมผู้ช่วยผู้วิจัย ซึ่งทำหน้าที่การนิเทศ ติดตามและช่วยเหลือในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบการนิเทศของสถานศึกษา ติดตามและช่วยเหลือ เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 การนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) การสร้างสื่อ นวัตกรรม และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) สมรรถนะของครู รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ การปฏิบัติตน การปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ โดยบูรณาการร่วมกับการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินครูผู้ช่วยอย่างเข้มสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วย การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการปฏิบัติงานในแต่ละภาคเรียน รวมถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินวิทยฐานะ และต่อเนื่องหลังครบ 2 ปี ในตำแหน่งครูต่อไป ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยต้องดำเนินหลายๆ รอบกับครูผู้ช่วยที่ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำ ทั้งในระบบออนไลน์ (Online) และการสอบถามโดยตรง (Face to Face) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ในช่วง ปี 2563 – 2565 ผลการติดตามและช่วยเหลือเป็นดังนี้

1. ผลการติดตามและช่วยเหลือครูผู้ช่วย โดยเน้นกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study : LS) มีขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการสอน สะท้อนผลภายในกลุ่ม PLC การแนะนำให้ครูผู้ช่วยผู้รับการนิเทศได้นำไปปรับใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาสู่ห้องเรียนอย่างแท้จริง โดยยึดแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนพร้อมดูบริบทและบรรยากาศโดยทั่วไปในชั้นเรียนพร้อมทั้งสามารถวิเคราะห์ผลได้ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ ติดตามการจัดการศึกษาของครูผู้ช่วย (ที่อบรมในปีการศึกษา 2563) โดยภาพรวมในระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

1.1.1 ผลการติดตามและช่วยเหลือ การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 พบว่า ร้อยละ 85.62 ได้รับการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพ และผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นพร้อมทั้งครูได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพ พบว่า ครูผู้ช่วยสามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบประเด็นครูผู้ช่วยสามารถพัฒนาวิชาชีพหลัก ดังนี้

.....

1) ครูผู้ช่วยเป็นผู้ที่มีทักษะความรู้ ความสามารถในการเชิงบูรณาการ การใช้เครื่องมือกำหนดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในชั้นเรียน และสร้างให้ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์และกำหนด กิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม

2) สร้างความสมบูรณ์แบบในมิติของการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ครูผู้ช่วยมีทักษะความรู้ความสามารถในเชิงลึกเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดแบบวิจารณ์ญาณ และทักษะด้านอื่น ๆ ที่สำคัญต่อวิชาชีพ

3) ครูผู้ช่วยเป็นต้นแบบ (Model Teacher) แห่งการเรียนรู้ของชั้นเรียนที่จะนำไปสู่การสร้างทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการเป็นยุคแห่งการสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นกับครู

4) ครูผู้ช่วยมีความสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนได้ทั้งรูปแบบการเรียนรู้ สติปัญญา จุดอ่อนจุดแข็งในตัวผู้เรียน

5) เกิดการพัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นเพื่อนำไปใช้สำหรับการกำหนดกลยุทธ์ทางการสอนและจัดประสบการณ์ทางการเรียนได้เหมาะสมกับบริบททางการเรียนรู้

6) ครูผู้ช่วยสามารถประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างทักษะและเกิดการพัฒนาการเรียนรู้

7) แบ่งปันความรู้ระหว่างชุมชนทางการเรียนรู้โดยใช้ช่องทางหลากหลายในการสื่อสารให้เกิดขึ้น

8) ครูผู้ช่วยเข้าใจหลักการพัฒนาทางวิชาชีพได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน

2. คุณภาพการติดตามและช่วยเหลือการจัดการศึกษาของครูผู้ช่วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยกำหนดกรอบการติดตามและช่วยเหลือ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านปัจจัย

2.1.1 ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศ และศึกษานิเทศก์ได้รับการพัฒนาให้เป็น ผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความตระหนักและมุ่งมั่นพัฒนาอย่างมืออาชีพ โดยมีประเด็นในการติดตาม ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศ สามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ได้ทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ มีคุณลักษณะและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ มีภาวะผู้นำของผู้บริหารและความสามารถในการบริหารจัดการ ความสามารถในการนิเทศการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาได้

.....

.....

2.1.2 ทรัพยากร เทคโนโลยี และงบประมาณ ห้องเรียน อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก หลักสูตร สภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี งบประมาณ ฯลฯ โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น ความเหมาะสมของหลักสูตรกับผู้เรียนและท้องถิ่น ความเหมาะสมและเพียงพอของห้องเรียน อาคารเรียน สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยี งบประมาณ ความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

2.2 ด้านกระบวนการ

2.2.1 การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์และมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ มีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น การบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมแบบกัลยาณมิตร รูปแบบ TPS Model และ TPS Model for School ลงสู่การบริหารจัดการในระดับสถานศึกษาและการบริหารจัดการตามภาระงานของสถานศึกษา รวมทั้งการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

2.2.2 กระบวนการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โรงเรียนได้ดำเนินการนิเทศที่เน้นกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study : LS) ทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น ความสามารถของครูผู้ช่วยในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถของครูผู้ช่วยในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดทำสื่อ นวัตกรรม การนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ผ่านมหกรรมวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นต้น

2.2.3 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผู้ช่วยมีความรู้ความเข้าใจในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์

2.3.1 ครูผู้ช่วยมีความเข้าใจในการกำหนดคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อัตราการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นผลการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพจากด้านปัจจัยและด้านกระบวนการดังที่กล่าว ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการ

.....

.....
เรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ความรู้และทักษะของผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

2.3.2 ครูผู้ช่วยมีส่วนในการสนับสนุนสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นแบบอย่างและได้รับการยอมรับจากชุมชน และให้ความช่วยเหลือชุมชนและโรงเรียนอื่น โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น ความพึงพอใจของชุมชนต่อสถานศึกษา ความเป็นแบบอย่างที่ดีของสถานศึกษา เป็นต้น

5. ผลการศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดังนี้

5.1 เจตคติของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู และครูผู้ช่วย ที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ พัฒนาทักษะของครูด้านบทบาทในการเปิดชั้น เรียน (LS) ($\bar{x} = 4.88$) การส่งเสริมให้ครูผู้ช่วยมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิเทศภายในโดยใช้ PLC-LS ให้บรรลุประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.88$) รองลงมา ได้แก่ พัฒนาคุณลักษณะ/ทัศนคติ/แรงบันดาลใจ/ค่านิยมของครูต่อการนิเทศโดยใช้ PLC-LS ($\bar{x} = 4.85$) รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนให้ครู พัฒนาทักษะการนิเทศโดยใช้ PLC LS ($\bar{x} = 4.84$) พัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{x} = 4.84$) และนำผลงานไปประกอบการพิจารณาประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.84$)

5.2 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ครูผู้ช่วยมีการเตรียมการสอน (พิจารณาจากสื่ออุปกรณ์ ต่าง ๆ มีความพร้อม) ($\bar{x} = 4.89$) ครูผู้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ ($\bar{x} = 4.89$) ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.89$) รองลงมา ได้แก่ เนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับชีวิต ทันสมัยและน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.87$) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.83$)

.....

6. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดังนี้

6.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ เทคนิค/วิธีการถ่ายทอดวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.94$) รองลงมาได้แก่ ความสะดวกของสถานที่อบรม ($\bar{x} = 4.92$) ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาของวิทยากร ความชัดเจนในการบรรยายของวิทยากรลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาวิชาของวิทยากร ความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรม

6.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 2 การนิเทศการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วย สู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในการใช้ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.89$) รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.88$) รองลงมาได้แก่ ความชัดเจนของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.87$) ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.87$) เทคนิค/วิธีการถ่ายทอดวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.87$) และการสร้างบรรยากาศในการบรรยายของวิทยากร ($\bar{x} = 4.87$)

6.3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 3 การติดตาม ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ การทำนวัตกรรม สื่อการสอน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในการใช้ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.82$) รองลงมาได้แก่ ความชัดเจนของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.79$) คุณภาพการผลิตของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.79$) ความเป็นประโยชน์ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.79$) ความ

.....

.....
สะดวกของสถานที่อบรม ($\bar{x} = 4.79$) และบรรยากาศของสถานที่อบรม ($\bar{x} = 4.79$) รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่อบรม ($\bar{x} = 4.78$) ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.78$) เทคนิค/วิธีการถ่ายทอดวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.78$) และการสร้างบรรยากาศในการบรรยายของวิทยากร ($\bar{x} = 4.78$)

6.4 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน กิจกรรม ที่ 4 การติดตาม ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ การนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice) พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสาม ลำดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในการใช้ของสื่อและเอกสารการอบรม ($\bar{x} = 4.75$) รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.74$) ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาของวิทยากร เทคนิค/วิธีการ ถ่ายทอดวิชาของวิทยากร การสร้างบรรยากาศในการบรรยายของวิทยากร รองลงมาได้แก่ ความ ชัดเจนของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.73$) คุณภาพการผลิตของสื่อและเอกสาร ประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.73$) ความเป็นประโยชน์ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.73$) ความสะดวกของสถานที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.73$) และบรรยากาศของสถานที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.73$)

คำสำคัญ : ครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ , สมรรถนะ , การบริหารแบบบูรณาการ , ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ , การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน , การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศขึ้นอยู่กับการพัฒนาการศึกษา เนื่องด้วยการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการขับเคลื่อนประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ตลอดจนวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เพราะการศึกษาจะช่วยยกระดับความรู้ สติปัญญา คุณธรรม ให้ประชาชนในประเทศสามารถพัฒนาให้สามารถประกอบสัมมาอาชีพที่สุจริต สร้างความเจริญก้าวหน้ามั่นคงในชีวิต ส่งผลให้ประชาชนสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ดังนั้น การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในพัฒนาทุน มนุษย์ของประเทศให้มีศักยภาพด้านความคิด สติปัญญา มีความเข้าใจและมีความเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น แต่การดำเนินงานด้านการศึกษาของประเทศ กลับพบว่า ไม่สามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะมีความพยายามในการ ปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง แต่เนื่องจากในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก สังคมสมัยใหม่มีความซับซ้อนและความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง โดยเฉพาะ โลกยุค VUCA (VUCA World) คือ ยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของเทคโนโลยี การแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอก ทุกภาคส่วน ได้รับผลกระทบต่อการศึกษา ซึ่งถือเป็นรากฐานในการพัฒนาคน ในช่วงที่ผ่านมาการศึกษาของไทย เป็นการตอบสนองการเรียนรู้ด้วยความรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับปัจจุบันที่ความรู้ เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว ไม่แน่นอน ซับซ้อนและคลุมเครือ ดังนั้น การศึกษาไทยจึงต้องปรับเปลี่ยน จากการให้ความสำคัญที่ความรู้ มาเป็นการให้ความสำคัญที่กระบวนการคิดของผู้เรียน ซึ่งหนึ่งในทักษะ ที่ถูกหยิบยกขึ้นมากล่าวถึงในการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน คือ ทักษะที่จำเป็นตามแนวทางการ พัฒนาในศตวรรษที่ 21 (นรรักษ์ ผินเชียร, 2562)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด ก ว่าด้วย ครู คณาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 ได้กำหนดไว้ว่า “ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็น วิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้ง บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และบุคลากร ประจำการอย่างต่อเนื่อง” โดยรัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนสำหรับการพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษาอย่างพอเพียง และมาตรา 53 กำหนดให้มืองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพในการกำกับของ กระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพ กำกับดูแล

.....

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหาร สถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) นอกจากนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กำหนดไว้ในหมวด 3 มาตรา 38 ได้กำหนด ตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาแบ่งเป็น ครูผู้ช่วย ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญและครูเชี่ยวชาญพิเศษ และมาตรา 56 ระบุว่า ผู้ใดได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่ง ครู ให้ผู้นั้นเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นเวลา 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง ดำรงตำแหน่งครู ต้องได้รับการเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะ และบุคลิกลักษณะในการประกอบวิชาชีพให้การ ปฏิบัติงานและปฏิบัติตนที่เหมาะสม กับวิชาชีพครู โดยสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206/ว 19 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2561 เพื่อทราบ และถือปฏิบัติ เพื่อเตรียมความพร้อมและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และบุคลิกลักษณะของครูผู้ช่วย ด้านการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเป็นครูที่ดี ในการครองตน ครองคน และครองงาน (สำนักพัฒนาระบบบริหารงาน บุคคลและนิติการ, 2562 : 2)

จากการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาหลายเรื่องที่ประสบความสำเร็จ แต่มีอีก หลายเรื่องที่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จากผลการ ประเมินและการทดสอบโดยองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศบ่งชี้ว่าคุณภาพ ผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำและด้อยกว่านานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบแรก (ช่วงปี พ.ศ. 2544-2548) ของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ได้สะท้อนวิกฤติคุณภาพการศึกษาไทย ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานค่อนข้างชัดเจนว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานขั้นต่ำตาม หลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ประมาณ 1 ใน 3 และอีกประมาณ 2 ใน 3 (มากกว่า 20,000 แห่ง) ไม่ได้มาตรฐาน ครูขาดแคลนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ครูได้มาตรฐานเฉพาะ ด้านวุฒิการศึกษาแต่วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนตามหลักสูตรต่ำและผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษารอบสอง ช่วงปี พ.ศ. 2549-2553 กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ 2.75 พบว่า มีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน 14 มาตรฐานได้ ระดับดี มีโรงเรียนที่ได้รับการรับรอง 12,268 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.07 และไม่รับรอง 3,247 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 20.93 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553 : 3-4) ซึ่งมีผลด้านคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาที่เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงขีดความสามารถในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประเมิน โดยสถาบันระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการจัดการ (International Institute for Management Development : IMD) ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากตัวชี้วัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการศึกษาของ

.....

.....

ประเทศ ผลการประเมินพบว่า สมรรถนะทางการศึกษาไทยอยู่ในลำดับที่ 48 การวัดและประเมินคุณภาพของของเด็กไทยที่มีอายุ 15 ปี จากผลสัมฤทธิ์การสอบ PISA (Programme for International Student Assessment) อยู่ในลำดับที่ 44 การวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (TOEFL) อยู่ในลำดับที่ 57 โดยรวมขีดความสามารถในการแข่งขันทางการศึกษาไทยจัดอยู่ในกลุ่มต่ำ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไทยยังสอดคล้องกับเวทีเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum : WEF) ที่ได้ประเมินขีดความสามารถ ทางการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจำนวน 140 ประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2558-2559 คุณภาพการศึกษาของไทย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในลำดับที่ 86 คุณภาพระบบการศึกษาอยู่ในลำดับที่ 74 คุณภาพการจัดการศึกษาทางด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์อยู่ในลำดับที่ 79 จากผลการประเมินเป็นโจทย์ที่ต้องแก้ปัญหาเร่งด่วน และเป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถสะท้อนถึงคุณภาพของครูได้เช่นเดียวกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 47-59)

ในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) รัฐบาลจะมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการคือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาและมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ ที่ต้องปฏิบัติอย่างเร่งด่วนคือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีคุณภาพก่อนที่จะประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 14-21)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานหลักทำหน้าที่บริหารจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นองค์กรที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษาเกิดการพัฒนาด้านเชิงคุณภาพและปริมาณตรงตามความต้องการและทันทั่วถึง และยังมีภารกิจที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรในวัยเรียนในระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษา เด็กพิการและด้อยโอกาสได้เรียนอย่างทั่วถึงมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 แห่ง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 62 แห่ง (ราชกิจจานุเบกษา, 2564 : 4) กระจายทั่วทั้งประเทศเป็นหน่วยงานกำกับ ประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษาในเขตที่รับผิดชอบ ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญ ซึ่งถ้าการจัดการศึกษาระดับนี้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาได้ผลดีก็จะมีผลต่อการจัดการศึกษาในระดับสูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 14-21)

.....

.....

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงเป็นหน่วยงานการศึกษาที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยตอบ โจทย์และแก้ปัญหาการปฏิรูปการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้นได้ เพราะเป็นสำนักงานที่ช่วยกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปให้หน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารและจัดการศึกษา โดยตรง คือ สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษานั้น ๆ ซึ่งควรได้มียุทธศาสตร์การนำการจัดการ การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นกลไกการจัดการการศึกษาที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จตาม เป้าหมาย อันได้แก่ ยุทธศาสตร์การทำงานแบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์การ ประสานงาน ยุทธศาสตร์การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์ การแข่งขันและการประกันคุณภาพ และยุทธศาสตร์การทำงานที่เน้นคุณภาพทั่วทั้งองค์กร จะเห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว ล้วนเป็นภาพที่ปรากฏขึ้นเมื่อเริ่มมีการ ปฏิรูปการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งผู้เรียน ประชาชน ครู และผู้บริหาร หวังให้ เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเชื่อมโยงนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (พิณสุดา สิริธรงค์, 2547 : 5-6)

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จ และเป็นประเด็นที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาคือ คุณภาพของครู (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : ข - ค) เพราะส่วนใหญ่ครูมักจะทำให้ความสำคัญกับการสอนเนื้อหาสาระความรู้มากกว่าวิธีการแสวงหา ความรู้ โดยสอนเนื้อหาสาระเกินหลักสูตร เปลี่ยนแปลงไม่ได้ แท้จริงแล้วส่วนสำคัญของหลักสูตรคือ คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน โดยมีสาระการเรียนรู้ที่เป็นเครื่องมือนำพานักเรียนไปสู่ กระบวนการพัฒนาคุณลักษณะ ซึ่งเนื้อหาสาระเป็นส่วนที่เปลี่ยนแปลงได้และต้องเปลี่ยนให้สอดคล้อง กับนักเรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดกับนักเรียน ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบาย ที่ชัดเจนว่า ต้องปฏิรูปห้องเรียนและปฏิรูปกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ต้องอาศัยความเข้าใจและความ ร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารต้องสนใจให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญต้องมีการนิเทศติดตามเพื่อให้ ข้อเสนอแนะ หากผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญก็ยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้การปฏิรูปห้องเรียนถ้าทำได้ จะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้การศึกษาไทยมีคุณภาพเท่าเทียมกับนานาประเทศในประชาคมโลก (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2558 : 1-2) โดยที่การปฏิรูปการเรียนรู้ในชั้นเรียนจะประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องปฏิรูปห้องเรียน ปฏิรูปสื่อเทคโนโลยีให้ทันสมัย ส่งเสริม การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ปรับรูปแบบวิธีสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (จำลอง เรียงศรีเจริญพร และสุวัฒน์ เงินฉ่ำ , 2558 : 55 ; หริสา ยงวรรณกร และคณะ, 2558 : 1) ครูจะต้องเปลี่ยนบทบาทตนเอง โดยการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” ซึ่งครูจะ เป็นเพียงผู้สอนความรู้อย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยครูจะเป็น

.....

.....

ผู้ออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นผู้แนะนำหรือโค้ช (Coach) ของนักเรียนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แบบการเรียนรู้โดยมีปัญหาคือ (PBL : Problem-Based Learning) (สุทัศน์ เอกา, 2560 : 127-130) สิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น คือ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC : Professional Learning Community)” ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบการเรียน การสอน การบริหาร และการปฏิรูปสถานศึกษา ที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และความท้าทายที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงเป็นชุมชนการพัฒนาที่สมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมตัวกันเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นแก่ตนเองและแก่วิชาชีพ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน รวมทั้งสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่สมาชิกให้สมกับความเป็น “ครูมืออาชีพ” อย่างแท้จริง (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 6-7) ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557 : ก-จ)

จากการวิเคราะห์สถานภาพการพัฒนาครูทั้งระบบ และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครู เพื่อคุณภาพผู้เรียน พบว่า ไม่มีระบบการบริหารจัดการนิเทศติดตามผลที่จะช่วยในการพัฒนาครู ระบบการนิเทศช่วยเหลือครูมีความอ่อนแอ วิธีการและสาระการพัฒนาครูยังใช้รูปแบบเดิม ๆ ไม่มีนวัตกรรมใหม่ ไม่ตรงกับความต้องการของครู และได้มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาครู เพื่อคุณภาพผู้เรียน อาทิ รูปแบบการพัฒนาครูควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ไม่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียน การสอน ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า แนวทางการพัฒนาครู ไม่ควรกระทบต่อการเรียนการสอน และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาระบบติดตาม และช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาหลังได้รับการฝึกอบรมไปแล้วให้ครูสามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนได้ซึ่งจะส่งผลให้ครูมีองค์ความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้ครูสามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33, 2562 : 3)

ครูเป็นบุคคลสำคัญในลำดับแรกๆ ของการปฏิรูปการศึกษา ครูที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนจะส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น จะเห็นได้จากการกำหนดความสำคัญของครูไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แต่ด้วยกระบวนการการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูง (พ.ศ.2542 - ปัจจุบัน) มีความแตกต่างกัน การผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรีรูปแบบประเปิดและระบบปิดสถาบันผลิตครูมีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการประเมินผลการเรียนรู้ตามระบบหน่วยกิต ในทำนองเดียวกัน ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ และมาตรฐานวิชาชีพครูของสภาวิชาชีพ คือ ครูสภา เพียงแต่การผลิตครูรูปแบบปิดจะมีการสนับสนุนให้สถาบันผลิตครูจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่นิสิตนักเรียนชาวอย่างเด่นชัด ทั้งทักษะทางวิชาการ

.....

.....

และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565 : 384) จึงทำให้หน่วยรับครู โดยเฉพาะครูผู้ช่วยที่มาจากแหล่งผลิตที่แตกต่างกัน บางคนมาจากระบบเปิด บางคนมาจากระบบปิด เป็นนักศึกษาปกติ นักศึกษาทุน หรือ การเทียบโอน เป็นครูหลักสูตร 4 ปี ครูหลักสูตร 5 ปี หรือครูตาม โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยน พัฒนา สร้างความเข้าใจ ในบทบาทของครูผู้ช่วย เพราะครูผู้ช่วยเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติหน้าที่ครู ต้องได้รับการพัฒนาตั้งแต่ เริ่มต้น จากการสำรวจปัญหาของครูผู้ช่วยที่บรรจุใหม่ (วันที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2563) พบว่า ครู ผู้ช่วยยังมีปัญหาด้านสมรรถนะความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สมรรถนะหลักของครู และระดับสมรรถนะประจำสายงานของครู จากการศึกษางานวิจัยที่จะพัฒนาครู **ผู้ช่วย** พบว่า ความต้องการพัฒนาครูมืออาชีพสู่ความเป็นประเทศไทย 4.0 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการวัดและประเมินผล (สุรีย์มาศ สุขกลี และพัชรินทร์ รุจิรานุกูล, 2563 : 21-27) และจากการศึกษางานวิจัยสมรรถนะของครูที่ส่งผลต่อ ความคิดเชิงวิจารณ์ญาณของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูผู้ช่วยมีความคิดเชิงวิจารณ์ญาณอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะของครูผู้ช่วยแต่ละ โรงเรียนแตกต่างกันมาก ครูผู้ช่วยมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก แต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน น้อย และระดับสมรรถนะของครูผู้ช่วยที่ส่งผลต่อระดับความคิดเชิงวิจารณ์ญาณของครูผู้ช่วย ได้แก่ การพัฒนาตนเองและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (สุนทร ขวัญดำ, 2562 : 132-140).

การเปรียบเทียบวิธีการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ : การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ พบว่า วิธีการพัฒนา ครูที่ส่งผลต่อการเป็นครูมืออาชีพมากที่สุด คือ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รองลงมาการอบรมโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน รองลงมาการนิเทศแบบคลินิก และสุดท้ายการนิเทศแบบกัลยาณมิตรระหว่างเพื่อนครู ครูส่วนใหญ่แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง นอกจากนั้นสิ่งสำคัญในการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ คือการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ทั้งเรื่องขวัญกำลังใจและการสนับสนุนทรัพยากร และการได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานและผู้ปกครอง (ภัทรวดี วชิรธาดากุล, 2553) และจากที่ผู้วิจัยได้ทำการ วิจัยการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนแสลงโทนพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้น เรียน ด้วยกิจกรรมที่แตกต่างกัน ได้แก่ กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมการศึกษาดูงานและ กิจกรรมการนิเทศติดตามผลสามารถพัฒนาบุคลากรได้ดี (สุนทร ขวัญดำ, 2549 : 132-135).

และจากงานวิจัย เรื่อง ผลการบริหารด้านคุณภาพวิชาการที่ส่งเสริมนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ด้วยกลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่า ร้อยละ 85

.....

.....
ขึ้นไปของครูในสังกัดมีการปรับเปลี่ยนวิธีการออกแบบและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนว **Active Learning** มากขึ้น คุณภาพนักเรียนปรากฏเชิงประจักษ์ใน 3 ลักษณะคือ เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีความสุขในการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีภาคีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการมากขึ้น และได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีเจตคติต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (สำเร็จ บุญโตและคณะ, 2561 : 1-220)

จากหลักการ แนวคิด และความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า กระบวนการหรือกิจกรรมที่จะพัฒนาครูผู้ช่วยสู่การเป็นครูผู้ช่วยมืออาชีพควรมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ การกำกับติดตามช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการสรุปผลการนิเทศ ติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ช่วงปีการศึกษา 2560-2561 นั้นพบว่า โรงเรียนในสังกัดดำเนินการนิเทศภายในที่ยังไม่มีประสิทธิผลเพียงพอ ผู้บริหารส่วนหนึ่งยังไม่สามารถดำเนินงานนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูฝ่ายวิชาการและครูที่รับผิดชอบงานนิเทศภายในของโรงเรียนยังขาดความเข้มแข็งทางวิชาการและขาดภาวะผู้นำทางวิชาการไม่สามารถนิเทศครูในโรงเรียนได้ และมีครูที่มีความสามารถและเป็นผู้นำด้านนิเทศภายในอยู่จำนวนน้อยมาก เมื่อพิจารณาสารสนเทศเชิงลึกจากรายงานผลการนิเทศติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาพบว่า ด้านพฤติกรรมการสอนของครูที่พิจารณาผลจากการนิเทศการเรียนการสอนโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ด้วยวิธีการสุ่มสังเกตชั้นเรียนจะเห็นได้ว่าโดยภาพรวมครูยังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงค่อนข้างน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการบริหารจัดการของโรงเรียนด้านวิชาการที่พบว่า การนิเทศ กำกับติดตามงานนโยบายต่างๆ และการนิเทศภายในที่ดำเนินการ ขาดความต่อเนื่องของการรายงาน กำกับติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร (กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33, 2562 : 6) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ส่งผลต่อคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ เช่น คะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ต่ำกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33, 2561 : 12) ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษา ต่ำกว่าระดับประเทศในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33, 2561 : 10) สอดคล้องกับผลการจัดการศึกษาในระดับประเทศ ระดับกระทรวง ทั้งในเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา ปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพครู และการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกัน

.....

ด้วยความสำคัญดังกล่าวของการปฏิรูปการเรียนรู้และสภาพการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ รวมถึงผลการศึกษาความต้องการจำเป็น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาครูที่ได้ผลดีนั้นต้องเริ่มตั้งแต่บรรจุเข้ามาเป็นครู ในตำแหน่งครูผู้ช่วย เพราะถ้าครูผู้ช่วยได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การเสริมสร้างสมรรถนะหลักของครู สมรรถนะประจำสายงาน คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ จะส่งผลให้ครูผู้ช่วยเป็นครูมืออาชีพในอนาคตได้ จากการศึกษาพบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้คือรูปแบบหนึ่ง คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะเชิงรุกหรือ Active Learning หรือการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้น (5 STEPs และ Co-5STEPS) และประยุกต์การใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ในห้องเรียน กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเน้นการใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผ่านกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูหรือการเปิดชั้นเรียน (Lesson Study : LS) หรือ PLC-LS (มนตรี แยมกสิกร, 2559 : 39-46 ; Fernandez and Yoshida, 2004 : p.15)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 วางแผนพัฒนาครูผู้ช่วยให้เป็นครูมืออาชีพที่มีความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียน จึงได้นำหลักการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ผ่านกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติ การนิเทศ การติดตามช่วยเหลือ การสร้างสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเผยแพร่ผลงาน ผ่านการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) การนำเสนอและจัดนิทรรศการทางวิชาการ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์กับผู้เรียนอย่างแท้จริง ตลอดจนยังสามารถสร้างผลงานเชิงประจักษ์ให้กับตนเอง โรงเรียนและชุมชน โดยยึดแนวทางการพัฒนาครูผู้ช่วย ตามหลักสมรรถนะครู ทั้ง 3 ด้าน คือ สมรรถนะความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สมรรถนะหลักของครู และสมรรถนะประจำสายงานของครู

ผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 33 ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ให้กำกับ ดูแลกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากร และกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีความสนใจและต้องการวิจัยและการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพครูผู้ช่วยให้เป็นครูมืออาชีพ เพื่อเปลี่ยนวัฒนธรรมใหม่ในชั้นเรียน (New Classroom Culture) ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป สู่การปฏิรูปการเรียนรู้อย่างยั่งยืน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

.....

.....

การดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดำเนินการวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่องกัน 3 ปีการศึกษา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) เน้น Participatory Action Research : PAR (การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม) แบ่งเป็น 5 ระยะ ดังรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

การดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดำเนินการวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่องกัน 3 ปีการศึกษา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) เน้น Participatory Action Research: PAR (การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม) แบ่งเป็น 5 ระยะ ดังรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ระยะที่ 2 การวางแผนพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลและประสิทธิผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์การนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์เปิดชั้นเรียน ผลงานนวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย

ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ผลงานที่เกิดจากการนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

.....

.....

ระยะที่ 4 การติดตามและช่วยเหลือ (สอดแทรกในการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการลงพื้นที่จริง) โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในการกำหนัดการดำเนินงาน สื่อการสอน และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

ในระยะที่ 3 ขั้นตอนที่ 4 -6 และระยะที่ 4 เป็นระยะที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยต้องดำเนินหลายๆ รอบกับครูผู้ช่วยที่ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำ ทั้งในระบบออนไลน์ (Online) และการสอบถามโดยตรง (Face to Face) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์การประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย (ต่อจากระยะที่ 3)

ระยะที่ 5 การศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นฐาน ตามประเด็นดังนี้

3.1 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

3.2 วิเคราะห์ประสิทธิผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

3.4 วิเคราะห์การนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

3.5 วิเคราะห์เปิดชั้นเรียน ผลงานนวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย

3.6 วิเคราะห์ผลงานที่เกิดจากการนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice

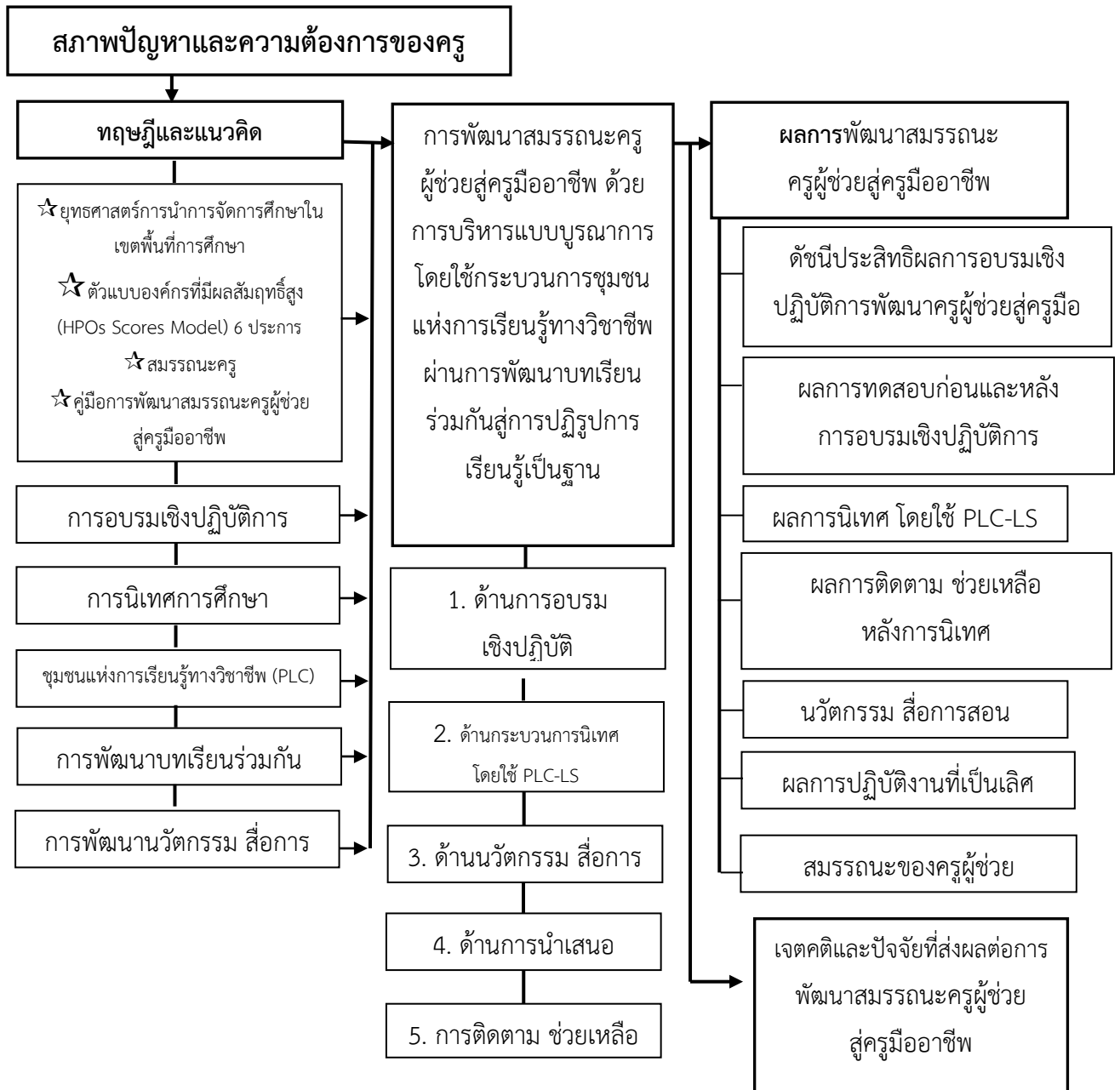
3.7 วิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย

4. เพื่อติดตามและช่วยเหลือ (สอดแทรกในกระบวนการนิเทศ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ การทำนวัตกรรมการสอน การนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice)

5. เพื่อศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสุครูมีอาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสุครูมีอาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยและการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิบัติการเรียนรู้เป็นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปรากฏดังภาพที่ 1-1



ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล 3 วิธี ได้แก่ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) มีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (ฉบับที่ 1)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3,020 คน ประกอบด้วย บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 58 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 85 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2,947 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 354 คน รายละเอียดประชากร ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2 กรณีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ (ฉบับที่ 2)

1. ผู้ให้ข้อมูล ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จำนวน 15 คน โดยมีเกณฑ์ในการศึกษา ดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 3 คน

1.2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มงานวิชาการ ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานนิเทศ การศึกษา อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 3 คน

1.3 ครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 4 คน

1.4 ศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน

.....
และปัญหาของครูผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนการสอนและงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการอยู่ร่วมกันในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร

1. กิจกรรมวิเคราะห์เอกสาร

1.1 เอกสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

1.2 การศึกษาเอกสารงานวิจัย

ระยะที่ 2 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ในระยะที่ 1 มาเป็นพื้นฐานในการจัดทำวางแผนการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน เริ่มต้นที่ปีการศึกษา 2563 โดยดำเนินการพัฒนาเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ผู้วิจัยและคณะผู้ช่วยผู้วิจัย วิเคราะห์วางแผนการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐานด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กำหนดรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยอบรมผ่านหลักสูตรออนไลน์ และอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และการลงมือฝึกปฏิบัติจริง

2. การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และภาคีเครือข่ายการนิเทศการศึกษา

3. การสร้างสรรค์นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย

4. การนำเสนอผลงานที่เกิดจากการผลงานการที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice

5. การติดตาม ช่วยเหลือ

6. การประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. คู่มือการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน มีส่วนประกอบ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยอบรมผ่านหลักสูตรออนไลน์ และอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และการลงมือฝึกปฏิบัติจริง

ส่วนที่ 2 การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานุเทศ์และภาคีเครือข่าย การนิเทศการศึกษา

ส่วนที่ 3 การติดตาม ช่วยเหลือ การสร้างสรรค์นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย และการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการผลงานการที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานผ่านการนำเสนอและจัดนิทรรศการ

ส่วนที่ 4 การประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วยที่ผ่านการการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ส่วนที่ 5 การประเมินเจตคติและปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

2. แบบประเมินความสอดคล้องและความถูกต้องของเนื้อหาคู่มือการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน (ฉบับที่ 3)

3. แบบประเมินด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) ของคู่มือการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน (ฉบับที่ 4)

4. แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ (ฉบับที่ 5)

.....
ระยะที่ 3 การศึกษาผลการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหาร
แบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
สู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ
โดยบูรณาการร่วมกับโครงการเตรียมความพร้อมพัฒนาครูผู้ช่วยอย่างเข้ม

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
พัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในการจัดทำข้อมูลผู้วิจัยได้
ดำเนินการ (ฉบับที่ 5)

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็น
ฐาน (ฉบับที่ 6 และฉบับที่ 7)

ผู้ให้ข้อมูล

ฉบับที่ 5 แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ
ประกอบด้วย ครูผู้ช่วย จำนวน 158 คน

ฉบับที่ 6 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 54 คน หัวหน้าวิชาการหรือ
ผู้รับผิดชอบการนิเทศ จำนวน 54 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 118 คน ซึ่งเป็น
ผู้นิเทศครูผู้ช่วย

ฉบับที่ 7 ประกอบด้วย ครูผู้ช่วย จำนวน 158 คน

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์การเปิดชั้นเรียน นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนา
ของครูผู้ช่วย

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
ในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ
โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการ
เรียนรู้เป็นฐานโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 151 คน (ครูผู้ช่วยมีการย้าย
และลาออก จำนวน 7 คน) ที่ได้จัดทำนวัตกรรม สื่อการสอน ในระหว่างปี 2563 – ปี 2565

ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ผลงานที่เกิดจากการนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best
Practice)

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
ในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ

.....

โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 151 คน (ครูผู้ช่วยมีการย้ายและลาออก จำนวน 7 คน) ที่ได้จัดทำผลงานที่เกิดจากการนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice ในระหว่าง ปี 2563 - ปี 2565

ระยะที่ 4 การติดตามและช่วยเหลือ (สอดแทรกในการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการลงพื้นที่จริง) โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในการการทำนวัตกรรม สื่อการสอน และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

การติดตามและช่วยเหลือ โดยสอดแทรกในการนิเทศระยะที่ 3 ขั้นตอนที่ 4 -5 โดยให้คำปรึกษา คำแนะนำ ทั้งในระบบออนไลน์ (Online) และการสอบถามโดยตรง (Face to Face) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ ในระหว่างที่ลงพื้นที่นิเทศทั้งในรูปแบบผ่านสื่อออนไลน์และการลงพื้นที่จริง เป็นขั้นตอนการติดตามและให้คำแนะนำ ช่วยเหลือไปพร้อมกัน ทั้งในประเด็นการจัดทำผลงานนวัตกรรม สื่อการสอน การทำผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) และเมื่อหลังสิ้นปีการศึกษา 2565 จะมีการรายงานตามแบบติดตามของครูผู้ช่วยที่ผ่านการอบรมพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์การประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย (ฉบับที่ 8)

ในการประเมินสมรรถนะครูผู้ช่วยใช้แบบประเมิน จากงานวิจัยของนางสุนทร ขวัญดำ เรื่อง สมรรถนะของครูที่ส่งผลต่อความคิดเชิงวิจารณ์ญาณของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สุนทร ขวัญดำ. 2562, หน้า 187-200) ซึ่งผ่านขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับแบบสอบถามระดับสมรรถนะครูของสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ซึ่งมีคุณภาพในระดับดี

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 54 คน หัวหน้าวิชาการ จำนวน 54 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 54 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 16 คน และครูผู้ช่วยที่ผ่านการอบรมพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 151 คน (ครูผู้ช่วยมีการย้ายและลาออก จำนวน 7 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 329 คน

.....
ระยะที่ 5 การศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการ
บริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียน
ร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

5.1 การศึกษาเจตคติที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหาร
แบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
สู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

การศึกษาเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่ม
สาระการเรียนรู้ ครูผู้ช่วยและนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหาร
แบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
สู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบระยะเวลา 3 ปี (ปีการศึกษา 2563 - 2565)
โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเจตคติ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน
2 ฉบับ

ผู้ให้ข้อมูล

ฉบับที่ 9 ประกอบด้วย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 54 คน ศึกษานิเทศก์
จำนวน 5 คน หัวหน้าวิชาการ จำนวน 54 คน ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศ จำนวน 5 คน และครูผู้ช่วย
จำนวน 151 คน (ครูผู้ช่วยมีการย้ายและลาออก จำนวน 7 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 269 คน

ฉบับที่ 10 ประกอบด้วย นักเรียน จำนวน 151 คน (เป็นนักเรียนที่ได้เรียนกับครูผู้ช่วย
ทั้ง 151 คน) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) นักเรียน 1 คน จากครูผู้ช่วย 1 คน
รวมทั้งสิ้น จำนวน 151 คน (ครูผู้ช่วยมีการย้ายและลาออก จำนวน 7 คน)

5.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณา
การ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการ
เรียนรู้เป็นฐาน โดยใช้แบบสอบถาม

แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน (ครู
ผู้ช่วยผู้ร่วมวิจัย ปีการศึกษา 2563) (ฉบับที่ 11)

ผู้ให้ข้อมูล

ฉบับที่ 11 ประกอบด้วย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 54 คน ศึกษานิเทศก์
จำนวน 5 คน หัวหน้าวิชาการ จำนวน 54 คน ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศ จำนวน 5 คน และครูผู้ช่วย
จำนวน 151 คน (ครูผู้ช่วยมีการย้ายและลาออก จำนวน 7 คน) รวมทั้งสิ้น จำนวน 269 คน

5.3 แบบติดตามการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยกระบวนการนิเทศแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ (ฉบับที่ 12)

แบบติดตามนี้เป็นการเก็บข้อมูลการพัฒนาตนเองของครูผู้ช่วยที่ได้รับการอบรมพัฒนาในปีการศึกษา 2563 หลังจากที่ครูผู้ช่วยได้รับการอบรมพัฒนาตามกระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยกระบวนการนิเทศแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ (PLC -LS : Professional Learning Community - Lesson Study) (ผู้ตอบแบบติดตามเป็นครูผู้ช่วยที่ผ่านการอบรมพัฒนาในประจำปีการศึกษา 2563) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ซึ่งแนวทางการอบรมพัฒนาและติดตามประกอบด้วยกิจกรรมการพัฒนา 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การเปิดชั้นเรียน (PLC-LS) หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ส่วนที่ 2 การจัดทำนวัตกรรม (Best Practice)

ส่วนที่ 3 การนำเสนอและจัดนิทรรศการ

ส่วนที่ 4 ผลงานแห่งความสำเร็จ

ส่วนที่ 5 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ผู้ให้ข้อมูล

ฉบับที่ 12 ประกอบด้วย ได้แก่ ครูผู้ช่วย จำนวน 151 คน (ครูผู้ช่วยมีการย้ายและลาออก จำนวน 7 คน)

5.3 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

1.1 สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จากแบบสอบถาม โดยรวมครูผู้ช่วยปฏิบัติตามสมรรถนะได้ในระดับมาก ($\bar{X}=3.46$) แต่พิจารณาเป็นรายสมรรถนะพบว่าสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยน้อย คือ สมรรถนะประจำสายงานของครู ($\bar{X}=3.11$) รองลงมา คือ สมรรถนะความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X}=3.62$) และ สมรรถนะหลักของครู ($\bar{X}=3.66$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายการพฤติกรรมเรียงจากค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ 1) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.48$) 2) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.49$) 3) การพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}=3.12$) 4)

.....
การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.18$) 5) การพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=3.24$) 6) การประพฤติ ปฏิบัติตน
เป็น การบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}=3.27$)

1.2 สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 33 จากการสัมภาษณ์ ไม่พบว่า ครูผู้ช่วยมีสมรรถนะความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและ
จรรยาบรรณวิชาชีพที่ต้องแก้ไข เพียงต้องให้คำแนะนำเพิ่มเติมเท่านั้น แต่ในส่วนของสมรรถนะด้าน
สมรรถนะหลักของครู และสมรรถนะประจำสายงานมีหลายประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนา ได้แก่ การ
มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การบริหารหลักสูตรและการจัดการ
เรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา
ผู้เรียน การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

1.3 ผลจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า จากการศึกษาเอกสาร
แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และ ปีงบประมาณ 2563 สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยการจัดทำ SWOT Analysis และเอกสารการประชุม คณะกรรมการ
ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
พบว่า มีผลการวิเคราะห์ที่คล้ายกัน คือ มีจุดอ่อน (Weaknesses) ที่บุคลากร คือ ครูและบุคลากรขาด
การนำองค์ความรู้จากการอบรมพัฒนาสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนขาดความคิด
สร้างสรรค์ ในการสร้างนวัตกรรม ขาดทักษะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียน
ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพลดลง ไม่ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานเพื่อมุ่ง
ผลสัมฤทธิ์ การทำงานเป็นทีมยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดความตระหนักในการทำงาน บุคลากร
ที่มีความรู้และเป็นต้นแบบในการนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียน
การสอน ยังมีน้อยและครูมีภาระงานมาก ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิภาพต่อ
ผู้เรียนอย่างแท้จริง และจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะ
ครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา พบว่า ระดับสมรรถนะของครูผู้ช่วยแต่ละโรงเรียน
มีความแตกต่างกันน้อย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการ
บริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และ ด้านการนำองค์กร ระบบนิเวศการบริหาร
จัดการการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้ช่วย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยหลาย
กลยุทธ์ เช่น การเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้มีความมุ่งมั่น การบ่มเพาะให้มีความรู้ในศาสตร์ด้านวิชาชีพ
การปลูกฝังจิตสาธารณะ การทำงานโดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การอบรม
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบกัลยาณมิตรระหว่างเพื่อนครู การได้รับการ
สนับสนุนจากผู้บริหารทั้งในเรื่องขวัญกำลังใจ การสนับสนุนทรัพยากร และการได้รับความร่วมมือจาก
เพื่อนครูและผู้ปกครอง ความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการเรียนรู้

.....
ร่วมกัน ด้านค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการร่วมมือร่วมพลัง ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และ
ด้านผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การพัฒนาองค์ความรู้ของครู 3 ประการ ได้แก่
ด้านองค์ความรู้เนื้อหาสาระในรายวิชา ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ และด้านองค์
ความรู้ด้านเนื้อหาสาระเชิงการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผลสอดคล้องกันในประเด็นของบุคลากรครู ซึ่งการพัฒนาครูนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย จึงจะทำให้ครูเกิดการพัฒนาการและส่งผลถึงผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารการศึกษา นำหลักการบริหารแบบบูรณาการ มาใช้ในการพัฒนา บูรณาการการพัฒนาสมรรถนะครู การนิเทศ กำกับติดตาม การติดตามช่วยเหลือ นำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน การส่งเสริมการพัฒนาด้วยการนำเสนอ สื่อ นวัตกรรมผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และเผยแพร่ผลแห่งความสำเร็จเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น และการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสำหรับครูผู้ช่วย

2. การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

การดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดำเนินการวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่องกัน 3 ปีการศึกษา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) เน้น Participatory Action Research : PAR (การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม) แบ่งเป็น 5 ระยะ ดังรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ระยะที่ 2 การวางแผนพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

.....
ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลและประสิทธิผลของการอบรมเชิงปฏิบัติการ
พัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมพัฒนา
ครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์การนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้
เป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์การเปิดชั้นเรียน ผลงาน นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการ
พัฒนาของครูผู้ช่วย

ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ผลงานที่เกิดจากการนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ
(Best Practice)

ระยะที่ 4 การติดตามและช่วยเหลือ (สอดแทรกในการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และ
การลงพื้นที่จริง) โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในการการทำงานนวัตกรรม สื่อการสอน และการ
นำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

ในระยะที่ 3 ขั้นตอนที่ 4 -6 และระยะที่ 4 เป็นระยะที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยต้อง
ดำเนินหลายๆ รอบกับครูผู้ช่วยที่ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำ ทั้งในระบบออนไลน์ (Online) และการ
สอบถามโดยตรง (Face to Face) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์การประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย (ต่อจากระยะที่ 3)

ระยะที่ 5 การศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการ
บริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียน
ร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน

3. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้
เป็นฐาน ตามประเด็นดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมือ
อาชีพด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการ

พัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า ดัชนีประสิทธิผล (E.I) ได้เท่ากับ 0.85 หมายความว่า การอบรมครูผู้ช่วยโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ครูผู้ช่วยความเข้าใจเพิ่มขึ้น

3.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วย
สู่ครูมืออาชีพ พบว่า กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 98.46/93.88 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
พัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยของการสอบ
หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการวิเคราะห์การนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้
เป็นฐาน

3.4.1 ผลการนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยใช้
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สู่การปฏิรูปการเรียนรู้
เป็นฐานของผู้นิเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.50) ครั้งที่ 2
มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.68) ครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.86) ครั้งที่ 4
มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.92) และ ครั้งที่ 5 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.95)
เพื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่าทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นทุกรอบการประเมิน

3.4.2 ผลการนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยใช้
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็น
ฐานของครูผู้ช่วย พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายครั้ง พบว่า ครั้งที่ 1 มี
ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.50) ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.68) ครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ย
ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.86) ครั้งที่ 4 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.92) และครั้งที่ 5 มีค่าเฉลี่ย
ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.95) เพื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่าทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นเกือบทุกรอบ
การประเมิน

3.5 ผลการวิเคราะห์การเปิดชั้นเรียน ผลงาน นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนา
ของครูผู้ช่วย

3.5.1 การเปิดชั้นเรียนของครูผู้ช่วย ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรม
พัฒนาในปี 2563 ดำเนินการเปิดชั้นเรียน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 94.26 และเมื่อแยกพิจารณา

.....
โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปีการศึกษา 2565 คิดเป็นร้อยละ 97.35 ปีการศึกษา 2564
คิดเป็นร้อยละ 94.04 และปีการศึกษา 2563 คิดเป็นร้อยละ 91.39

3.5.2 ผลงานของครูผู้ช่วย ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนา
ในปี 2563 จำนวน 151 คน ในช่วง 3 ปีการศึกษา มีผลงานที่เกิดขึ้นกับตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100
และผลงานที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 91.39

3.5.3 นวัตกรรมและสื่อ ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนาในปี 2563
มีนวัตกรรมและสื่อ ในช่วง 3 ปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100

3.6 ผลงานการนำเสนอและจัดนิทรรศการผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนาในปี 2563 มีผลงานการนำเสนอและจัดนิทรรศการ
ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) คิดเป็นร้อยละ 96.69

3.7 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย ที่ผ่านการพัฒนาสมรรถนะครู
ผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาคณะครูร่วมกัน
สู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้ช่วย ดังนี้

3.7.1 ระดับสมรรถนะความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่
การส่งเสริม สนับสนุน หรือเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.93$) และการเป็นสมาชิกที่ดี
ขององค์กรวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.93$) รองลงมา การพูดด้วยความจริงใจ ไม่บิดเบือนข้อมูล ($\bar{x} = 4.92$)
การมีความเมตตากรุณา ($\bar{x} = 4.92$) การเคารพกติกาของสังคม ($\bar{x} = 4.92$) การปกป้องเกียรติภูมิ
ของวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.92$) การเสียสละและอุทิศตน เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.92$) การพัฒนา
ตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.92$) และรองลงมา การมีความกตัญญูต่อเวที ($\bar{x} = 4.91$)
การรักษาสิทธิประโยชน์ของตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ($\bar{x} = 4.91$) การยกย่องชื่นชมบุคคล
ที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.91$) และการยอมรับผลจากการกระทำของตนเองในการปฏิบัติ
หน้าที่ ($\bar{x} = 4.91$)

3.7.2 ระดับสมรรถนะหลักของครู พบว่า ระดับสมรรถนะหลักของครู โดยรวมมี
ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ยึดมั่น
ในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.89$) ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร ($\bar{x} = 4.89$) รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิ
ของผู้อื่น ($\bar{x} = 4.89$) รองลงมา ได้แก่ ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาส
ที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.88$) สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.88$)
.....

ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ (\bar{x} = 4.88) ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด (\bar{x} = 4.88) ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า (\bar{x} = 4.88) ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค (\bar{x} = 4.88) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น (\bar{x} = 4.88) มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ (\bar{x} = 4.88) รongลงมา เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ (\bar{x} = 4.87) ปรับปรุงและพัฒนาาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ (\bar{x} = 4.87) ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน (\bar{x} = 4.87) เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ (\bar{x} = 4.87) ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์ (\bar{x} = 4.87) ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ (\bar{x} = 4.87)

3.7.3 ระดับสมรรถนะประจำสายงานของครู พบว่า ระดับสมรรถนะประจำสายงานของครู โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ สร้าง/พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น (\bar{x} = 4.88) รongลงมา ได้แก่ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม (\bar{x} = 4.84) ดูแล ช่วยเหลือ ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ทันการณ์ (\bar{x} = 4.84) รongลงมา ได้แก่ นำข้อมูลนักเรียนไปใช้ช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้และปรับพฤติกรรม เป็นรายบุคคล (\bar{x} = 4.83) และจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (\bar{x} = 4.83)

4. ผลการติดตามและช่วยเหลือ การสร้างสรรค์นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย และการนำเสนอผลงานที่เกิดจากผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผ่านการนำเสนอและจัดนิทรรศการงานมหกรรมวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มี 2 ส่วน ได้แก่ 1) ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ในระดับสถานศึกษา โดยสอดแทรกในการนิเทศแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการลงพื้นที่จริง โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การทำนวัตกรรม การผลิตสื่อการสอน และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และในระดับสถานศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของทีมผู้ช่วยผู้วิจัย ซึ่งทำหน้าที่การนิเทศ ติดตามและช่วยเหลือในภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบการนิเทศของสถานศึกษา ติดตามและช่วยเหลือ เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 การนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Leeson Study)

.....

การสร้างสื่อ นวัตกรรม และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) สมรรถนะของครู รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ การปฏิบัติตน การปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ โดยบูรณาการร่วมกับการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินครูผู้ช่วยอย่างเข้ม สำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วย การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการปฏิบัติงานในแต่ละภาคเรียน รวมถึง การเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินวิทยฐานะ และต่อเนื่องหลังครบ 2 ปีในตำแหน่งครูต่อไป ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยต้องดำเนินหลายๆ รอบกับครูผู้ช่วยที่ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำ ทั้งในระบบ ออนไลน์ (Online) และการสอบถามโดยตรง (Face to Face) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ในช่วง ปี 2563 – 2565 ผลการติดตามและช่วยเหลือเป็นดังนี้

1. ผลการติดตามและช่วยเหลือครูผู้ช่วย โดยเน้นกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study : LS) มีขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการสอน สะท้อนผลภายใน กลุ่ม PLC การแนะนำให้ครูผู้ช่วยผู้รับการนิเทศได้นำไปปรับใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาสู่ห้องเรียนอย่างแท้จริง โดยยึดแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนพร้อมคู่มือและบรรยากาศโดยทั่วไปในชั้นเรียนพร้อมทั้งสามารถวิเคราะห์ผลได้ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ ติดตามการจัดการศึกษาของครูผู้ช่วย (ที่อบรมในปี การศึกษา 2563) โดยภาพรวมในระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

1.1.1 ผลการติดตามและช่วยเหลือ การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 พบว่า ร้อยละ 85.62 ได้รับการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพ และผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นพร้อมทั้งครูได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพ พบว่า ครูผู้ช่วยสามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบประเด็นครูผู้ช่วยสามารถพัฒนาวิชาชีพหลัก ดังนี้

1) ครูผู้ช่วยเป็นผู้ที่มีทักษะความรู้ ความสามารถในการบูรณาการ การใช้เครื่องมือกำหนดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในชั้นเรียน และสร้างให้ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์และกำหนด กิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม

2) สร้างความสมบูรณ์แบบในมิติของการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ครูผู้ช่วยมีทักษะความรู้ความสามารถในเชิงลึกเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดแบบ วิจารณ์ญาณ และทักษะด้านอื่น ๆ ที่สำคัญต่อวิชาชีพ

3) ครูผู้ช่วยเป็นตัวอย่าง (Model Teacher) แห่งการเรียนรู้ของชั้นเรียน ที่จะนำไปสู่การสร้างทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการเป็นยุค แห่งการสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นกับครู

- 4) ครูผู้ช่วยมีความสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนได้ทั้งรูปแบบการเรียน
สติปัญญา จุดอ่อนจุดแข็งในตัวผู้เรียน
- 5) เกิดการพัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นเพื่อนำไปใช้สำหรับการกำหนดกล
ยุทธ์ทางการสอนและจัดประสบการณ์ทางการเรียนได้เหมาะสมกับบริบททางการเรียนรู้
- 6) ครูผู้ช่วยสามารถประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างทักษะและเกิด
การพัฒนาการเรียนรู้
- 7) แบ่งปันความรู้ระหว่างชุมชนทางการเรียนรู้โดยใช้ช่องทางหลากหลาย
ในการสื่อสารให้เกิดขึ้น
- 8) ครูผู้ช่วยเข้าใจหลักการพัฒนาทางวิชาชีพได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน

2. คุณภาพการติดตามและช่วยเหลือการจัดการศึกษาของครูผู้ช่วย สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยกำหนดกรอบการติดตามและช่วยเหลือ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ
การศึกษาตามแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านปัจจัย

2.1.1 ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศ และศึกษานิเทศก์ได้รับการ
พัฒนาให้เป็น ผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่ที่มี
ความตระหนักและมุ่งมั่นพัฒนาอย่างมืออาชีพ โดยมีประเด็นในการติดตาม ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศ สามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ได้ทุกโรงเรียน
คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ มีผลงานเป็นที่
ประจักษ์ มีคุณลักษณะและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ มีภาวะผู้นำของผู้บริหารและความสามารถ
ในการบริหารจัดการ ความสามารถในการนิเทศการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาได้

2.1.2 ทรัพยากร เทคโนโลยี และงบประมาณ ห้องเรียน อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก
หลักสูตร สภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี งบประมาณ ฯลฯ โดยมีประเด็นใน
การติดตามและช่วยเหลือ เช่น ความเหมาะสมของหลักสูตรกับผู้เรียนและท้องถิ่น ความเหมาะสมและ
เพียงพอของห้องเรียน อาคารเรียน สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยี งบประมาณ ความหลากหลายของแหล่ง
เรียนรู้ เป็นต้น

2.2 ด้านกระบวนการ

2.2.1 การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์และมีส่วนร่วม
ร่วม ในการบริหารจัดการ มีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น การบริหารจัดการที่เน้นการมี
ส่วนร่วมแบบกัลยาณมิตร รูปแบบ TPS Model และ TPS Model for School ลงสู่การบริหารจัดการ

.....
ในระดับสถานศึกษาและการบริหารจัดการตามภาระงานของสถานศึกษา รวมทั้งการทำงานเป็นทีม
เป็นต้น

2.2.2 กระบวนการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โรงเรียนได้ดำเนินการนิเทศที่เน้น

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ผ่านการ
พัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study : LS) ทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็น
ต้น โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น ความสามารถของครูผู้ช่วยในการจัดการเรียนการ
สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถของครูผู้ช่วยในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการ
พัฒนาผู้เรียน การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดทำสื่อ นวัตกรรม การนำเสนอผล
การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ผ่านมหกรรมวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็น
ต้น

2.2.3 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผู้ช่วยมีความรู้

ความเข้าใจในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบการบริหารและ
สารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการติดตามตรวจสอบ
คุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำ
รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง

2.3 ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์

2.3.1 ครูผู้ช่วยมีความเข้าใจในการกำหนดคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้

และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อัตราการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นผลการดำเนินการที่มี
ประสิทธิภาพจากด้านปัจจัยและด้านกระบวนการดังที่กล่าว ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการ
เรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยมีประเด็นใน
การติดตามและช่วยเหลือ เช่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน
ความรู้และทักษะของผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

2.3.2 ครูผู้ช่วยมีส่วนในการสนับสนุนสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นแบบอย่างและ

ได้รับการยอมรับจากชุมชน และให้ความช่วยเหลือชุมชนและโรงเรียนอื่น โดยมีประเด็นในการติดตาม
และช่วยเหลือ เช่น ความพึงพอใจของชุมชนต่อสถานศึกษา ความเป็นแบบอย่างที่ดีของสถานศึกษา
เป็นต้น

.....

5. ผลการศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดังนี้

5.1 เจตคติของผู้บริหาร คณาจารย์ และครูผู้ช่วย ที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ พัฒนาทักษะของครูด้านบทบาทในการเปิดชั้น เรียน (LS) ($\bar{x} = 4.88$) การส่งเสริมให้ครูผู้ช่วยมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิเทศภายในโดยใช้ PLC-LS ให้บรรลุประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.88$) รองลงมา ได้แก่ พัฒนาคุณลักษณะ/ทัศนคติ/แรงบันดาลใจ/ค่านิยมของครูต่อการนิเทศโดยใช้ PLC-LS ($\bar{x} = 4.85$) รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนให้ครู พัฒนาทักษะการนิเทศโดยใช้ PLC LS ($\bar{x} = 4.84$) พัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{x} = 4.84$) และนำผลงานไปประกอบการพิจารณาประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.84$)

5.2 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ครูผู้ช่วยมีการเตรียมการสอน (พิจารณาจากสื่ออุปกรณ์ ต่าง ๆ มีความพร้อม) ($\bar{x} = 4.89$) ครูผู้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ ($\bar{x} = 4.89$) ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.89$) รองลงมา ได้แก่ เนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับชีวิต ทันสมัยและน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.87$) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.83$)

6. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดังนี้

6.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยผู้ครูมืออาชีพ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ เทคนิค/วิธีการถ่ายทอดวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.94$) รองลงมาได้แก่ ความสะดวกของสถานที่อบรม ($\bar{x} =$

.....

.....
4.92) ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาของวิทยากร ความชัดเจนในการบรรยายของวิทยากรลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาวิชาของวิทยากร ความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรม

6.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิบัติการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 2 การนิเทศการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วย สู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิบัติการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในการใช้ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.89$) รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.88$) รองลงมาได้แก่ ความชัดเจนของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.87$) ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.87$) เทคนิค/วิธีการถ่ายทอดวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.87$) และการสร้างบรรยากาศในการบรรยายของวิทยากร ($\bar{x} = 4.87$)

6.3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิบัติการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 3 การติดตาม ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ การทำนวัตกรรม สื่อการสอน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในการใช้ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.82$) รองลงมาได้แก่ ความชัดเจนของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.79$) คุณภาพการผลิตของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.79$) ความเป็นประโยชน์ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.79$) ความสะดวกของสถานที่อบรม ($\bar{x} = 4.79$) และบรรยากาศของสถานที่อบรม ($\bar{x} = 4.79$) รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่อบรม ($\bar{x} = 4.78$) ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.78$) เทคนิค/วิธีการถ่ายทอดวิชาของวิทยากร ($\bar{x} = 4.78$) และการสร้างบรรยากาศในการบรรยายของวิทยากร ($\bar{x} = 4.78$)

6.4 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิบัติการเรียนรู้เป็นฐาน กิจกรรมที่ 4 การติดตาม ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ การนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice) พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงสามลำดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในการใช้ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.75$) รองลงมา ได้แก่

.....

.....

ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.74$) ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาของวิทยากร เทคนิค/วิธีการถ่ายทอดวิชาของวิทยากร การสร้างบรรยากาศในการบรรยายของวิทยากร รองลงมาได้แก่ ความชัดเจนของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.73$) คุณภาพการผลิตของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.73$) ความเป็นประโยชน์ของสื่อและเอกสารประกอบการอบรม ($\bar{x} = 4.73$) ความสะดวกของสถานที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.73$) และบรรยากาศของสถานที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.73$)

5.4 อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

1.1 สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จากแบบสอบถาม โดยรวมครูผู้ช่วยปฏิบัติตามสมรรถนะได้ในระดับมาก พบว่าสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยน้อย คือ สมรรถนะประจำสายงานของครู และรายการด้านพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ 1) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ 2) การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาผู้เรียน 4) การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม 5) การพัฒนาตนเอง 6) การประพฤติปฏิบัติตน และ 7) การบริหารจัดการชั้นเรียน ทั้งนี้เพราะครูผู้ช่วยยังมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้น้อย ขาดทักษะในการแก้ปัญหา การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมใหม่หรือสถานศึกษาที่บรรจุ และการตัดสินใจที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน

1.2 สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จากการสัมภาษณ์ ไม่พบว่า ครูผู้ช่วยมีสมรรถนะความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่ต้องแก้ไข เพียงต้องให้คำแนะนำเพิ่มเติมเท่านั้น แต่ในส่วนของสมรรถนะด้านสมรรถนะหลักของครู และสมรรถนะประจำสายงานมีหลายประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนา ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับรายงานผลการประชุม คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33, 2562 : 5) ที่ได้กำหนดให้กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จัดอบรมพัฒนาครูผู้ช่วยให้มีความรู้ความสามารถตามสมรรถนะครู โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน

1.3 ผลจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผลการวิเคราะห์ที่คล้ายกัน คือ มีจุดอ่อน (Weaknesses) ที่บุคลากร คือ ครูและบุคลากรขาดการนำองค์ความรู้จากการอบรม พัฒนาสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนขาดความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างนวัตกรรม ขาดทักษะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพลดลง ไม่ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานเป็นทีมยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดความตระหนักในการทำงาน บุคลากรที่มีความรู้และเป็นต้นแบบในการนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอนยังมีน้อยและครูมีภาระงานมาก ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้ สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ จัดการอบรมเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับครูผู้ช่วย ซึ่งเป็นครูบรรจุใหม่ ให้มีความพร้อมในทุกด้านตั้งแต่เริ่มต้น

ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผลสอดคล้องกันในประเด็นของบุคลากรครู ซึ่งการพัฒนาครูนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย จึงจะทำให้ครูเกิดการพัฒนาการและส่งผลถึงผู้เรียนได้อย่างชัดเจน นำหลักการบริหารแบบบูรณาการ มาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครู การนิเทศ ติดตามและช่วยเหลือ นำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน การส่งเสริมการพัฒนาด้วยการนำเสนอ สื่อ นวัตกรรมผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และเผยแพร่ผลแห่งความสำเร็จ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น และการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสำหรับครูผู้ช่วย เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูผู้ช่วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตรีชนนันท วงษ์สกุลไชยะ (2560 : 1-132)

2. การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน แบ่งเป็น 5 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้อบรมพัฒนา สอดคล้องกับ งานวิจัย สิริรักษ์ นักดนตรี (2560 : 149) และ มณีรัตน์ เย็นสวัสดิ์ (2564 : 1-193) ดังรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้ **ระยะที่ 1** สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูผู้ช่วยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ **ระยะที่ 2** การวางแผนพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน **ระยะที่ 3** การศึกษาผลการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน มีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผล

.....

และประสิทธิผลของการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ การนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์การเปิดชั้นเรียน ผลงาน นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ผลงานที่เกิดจาก การนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) **ระยะที่ 4** การติดตามและช่วยเหลือ (สอดแทรก) ในการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การ ปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการลงพื้นที่จริง) โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในการทำนวัตกรรม สื่อการสอน และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ในระยะที่ 3 ขั้นตอนที่ 4 -6 และระยะที่ 4 เป็นระยะที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยต้องดำเนินหลายๆ รอบกับครูผู้ช่วยที่ ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำ ทั้งในระบบออนไลน์ (Online) และการสอบถามโดยตรง (Face to Face) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์การประเมิน สมรรถนะของครูผู้ช่วย (ต่อจากระยะที่ 3) **ระยะที่ 5** การศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา สมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ มยุรี เจริญศิริ (2563 : 1-320) ที่มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Analysis ศึกษา วิเคราะห์ ขั้นที่ 2 Empower สร้างความตระหนัก ขั้นที่ 3 Collaboration สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 3.1) Set Goal กำหนดประเด็น 3.2) Plan วางแผน 3.3) Implement ดำเนินการ 3.4) Reflect สะท้อนผล ขั้นที่ 4 Applying นำผลที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ขั้นที่ 5 Dissemination การเผยแพร่เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้

3. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้ กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นฐาน ตามประเด็นดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมือ อาชีพด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนา บทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า ดัชนีประสิทธิผล (E.I) เท่ากับ 0.85 แสดง ให้เห็นว่า การอบรมครูผู้ช่วยโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ครูผู้ช่วยความเข้าใจเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะครู ผู้ช่วยได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะเชิงรุก การสร้างเครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันและกิจกรรมสัมพันธ์

.....

3.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้ช่วย
สู่ครูมืออาชีพ พบว่า กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ มีประสิทธิภาพ
(E_1/E_2) เท่ากับ 98.46/93.88 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ บริบูรณ์ และ
คณะ (2563 : 1-68) ประสิทธิภาพของกระบวนการภาคปฏิบัติสูงกว่าที่กำหนด

3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
พัฒนาครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยของการสอบ
หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ

3.4 ผลการนิเทศสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยใช้
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สู่การปฏิรูปการเรียนรู้
เป็นฐานของผู้นิเทศและครูผู้ช่วย พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยครั้งที่ 1-5 มี
ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาประเด็นย่อยทุกประเด็นพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นใน
แต่ละรอบการประเมิน แสดงให้เห็นถึงผลของการพัฒนาตนเองของครูผู้ช่วยและการใส่ใจของผู้นิเทศ
ในทุกระดับ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 1) กล่าวถึงความสำคัญของการ
นิเทศว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่สามารถพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และเป็น
กระบวนการที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิผลมากขึ้นส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์
ทางการศึกษาของนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร การนิเทศมีความสำคัญในการพัฒนา
ครูให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพ ทำให้ครูมีความรู้ ความสามารถ และความเชื่อมั่นในการจัดการ
เรียนรู้ และการทำงานในวิชาชีพครูมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตาม
เป้าหมายของการพัฒนาจัดการศึกษา คือส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตร
การเตรียมสื่อการเรียนรู้การจัดการชั้นเรียน การปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีความสำคัญ
ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพสอดคล้องกับแนวคิดของ Passi (2016 : 2-19) และ
กิตติศักดิ์ อังคนาวิน และอภิสรณ์ ภาชนะวรรณ (2561 : 193-206) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริเดช
เทพศิริ (2560 : 1-277) และมณีรัตน์ เย็นสวัสดิ์ (2564 : 1-193) ที่แสดงให้เห็นว่า การนิเทศในเชิงบวก
อันประกอบด้วย องค์ประกอบด้านปัญญา ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อทัศนคติเชิงบวก
ส่งผลให้ครูผู้ช่วยสามารถปรับเปลี่ยนตนเองในทุกด้าน และครูผู้มีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่มี
พัฒนาการที่ดีขึ้น และครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
(PLC) นอกจากนี้การดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพ เป็นแนวทางมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ได้รับความพึงพอใจ สอดคล้องกับงานวิจัย
ของ ธัญพิชชา อุ่นรัมย์ และธรินทร์ นามวรรณ (2564 : 1-158)

.....

.....
3.5 ผลการวิเคราะห์การเปิดชั้นเรียน ผลงาน นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนา
ของครูผู้ช่วย ดังนี้

3.5.1 ผลการเปิดชั้นเรียนของครูผู้ช่วย ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรม
พัฒนาในปี 2563 ดำเนินการเปิดชั้นเรียน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 94.26 และเมื่อแยกพิจารณาโดย
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปีการศึกษา 2565 คิดเป็นร้อยละ 97.35 ปีการศึกษา 2564 คิดเป็น
ร้อยละ 94.04 และปีการศึกษา 2563 คิดเป็นร้อยละ 91.39 แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจเปลี่ยนแปลง
พัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย และความใส่ใจของทีมผู้นิเทศ
ทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพราะการเปิดชั้นเรียน (Lesson Study) เป็น
การพัฒนาพร้อมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ โดยใช้ความรู้ประสบการณ์ของแต่ละท่านมา
ปฏิบัติงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ครูเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะ Active Learning เพื่อนำไปสู่การพัฒนา
ผู้เรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ หฤทัย อนุสรราชกิจ และวารลณี ถนอมชาติ (2562 : 1-11)
ประกอบด้วย 1) ความเป็นกัลยาณมิตร 2) การมีเป้าหมายร่วมกัน 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 4)
การรวมพลัง 2. ผลการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย ครูเกิดการพัฒนาด้านที่สะท้อนการพัฒนาสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ในประเด็นหลักของการจัดการเรียนรู้ คือ 1) การวางแผนและออกแบบการจัดการ
เรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ 3) การประเมินผลการเรียนรู้

3.5.2 ผลงานของครูผู้ช่วย ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนา
ในปี 2563 จำนวน 151 คน ในช่วง 3 ปีการศึกษา มีผลงานที่เกิดขึ้นกับตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100
และผลงานที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 91.39 แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะของครูผู้ช่วยที่สามารถ
นำความรู้ใช้ได้จริงจนประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ในการพัฒนาผู้เรียน

3.5.3 นวัตกรรมและสื่อ ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนาในปี 2563
มีนวัตกรรมและสื่อ ในช่วง 3 ปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะของครูผู้ช่วย
ในการสร้างและพัฒนาผลงาน มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้ คิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ มีความเป็นมืออาชีพ

3.6 ผลงานการนำเสนอและจัดนิทรรศการผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ในช่วง 3 ปีการศึกษา พบว่า ครูผู้ช่วยที่อบรมพัฒนาในปี 2563 มีผลงานการนำเสนอและจัดนิทรรศการ
ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) คิดเป็นร้อยละ 96.69 แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะของครู
ผู้ช่วยในการสร้างและพัฒนาผลงานการจัดการเรียนรู้ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สามารถเป็นแบบอย่าง
ให้ผู้อื่นได้ มีความเชี่ยวชาญในงานการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น สามารถเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

.....

ผลงานที่เกิดจากการพัฒนาตนเองของครูผู้ช่วยเกิดจากกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการอบรมเชิงปฏิบัติ การรับการนิเทศ ติดตามและช่วยเหลือ ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม การรับคำปรึกษา ในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ เป็นแบบอย่างได้ สามารถเผยแพร่ผลงานผ่านเวทีวิชาการในงานมหกรรมวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เมื่อครูผู้ช่วยปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จนเป็นวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน และโรงเรียนส่งเสริม กระตุ้นสร้างแรงจูงใจ ให้ครูผู้ช่วยและครูในโรงเรียนจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร จะส่งผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง สามารถสร้างชื่อเสียง สร้างการยอมรับให้กับสถานศึกษาและชุมชน มีเครือข่ายการพัฒนาที่กว้างไกล และยั่งยืน

3.7 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถนะของครูผู้ช่วย ที่ผ่านการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้ช่วย ดังนี้

3.7.1 ระดับสมรรถนะความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูผู้ช่วยได้รับการอบรมพัฒนาตั้งแต่เรียนในสถาบันอุดมศึกษา ต่อเนื่องจนมาได้รับการนิเทศเติมเต็มจากครูพี่เลี้ยงในการประเมินอย่างเข้ม รวมทั้งการรับการนิเทศจากสถานศึกษา โดยผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน และศึกษานิเทศก์ เพราะนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ให้ความสำคัญกับพัฒนาครูผู้ช่วยอย่างยิ่ง

3.7.2 ระดับสมรรถนะหลักของครู พบว่า ระดับสมรรถนะหลักของครู โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนวิทย์ วาริโป (2562 : 1-99) ที่ระบุสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูผู้ช่วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตสำนึกของความเป็นครู ด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู ด้านทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู และด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม ส่งผลให้ครูผู้ช่วย ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ให้เกียรติยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ เชื่อสัจย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลาวางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาคืออุปสรรค เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่

.....

.....
เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร วิชาชีพ ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์ ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ

3.7.3 ระดับสมรรถนะประจำสายงานของครู พบว่า ระดับสมรรถนะประจำสายงานของครู โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี เจริญศิริ (2563 : 1-320) สมรรถนะประจำสายงานส่งผลต่อครูผู้สอนอย่างชัดเจน ได้แก่ สมรรถนะของครูด้านการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษา รู้พัฒนาการสมรรถนะของครูด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการสมรรถนะของครูด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการของครูด้านคุณลักษณะของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พัฒนาการความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียน ส่งผลให้เกิดการสร้าง/พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม ดูแล ช่วยเหลือ ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ทันการณ์ การนำข้อมูลนักเรียนไปใช้ช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้และปรับพฤติกรรมเป็นรายบุคคล และจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่ส่งผลถึงผู้เรียนอย่างแท้จริง

4. ผลการติดตามและช่วยเหลือ การสร้างสรรค์นวัตกรรม สื่อการสอนที่เกิดจากการพัฒนาของครูผู้ช่วย และการนำเสนอผลงานที่เกิดจากผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผ่านการนำเสนอและจัดนิทรรศการงานมหกรรมวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มี 2 ส่วน ได้แก่ 1) ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ในระดับสถานศึกษา โดยสอดคล้องในการนิเทศแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการลงพื้นที่จริง โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การทำนวัตกรรม การผลิตสื่อการสอน และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และในระดับสถานศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของทีมผู้ช่วยผู้วิจัย ซึ่งทำหน้าที่การนิเทศ ติดตามและช่วยเหลือในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบการนิเทศของสถานศึกษา ติดตามและช่วยเหลือ เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 การนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Leeson Study) การสร้างสื่อ นวัตกรรม และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) สมรรถนะของครู รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ การปฏิบัติตน การปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ โดยบูรณาการร่วมกับการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินครูผู้ช่วยอย่างเข้ม สำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วย การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการปฏิบัติงานในแต่ละภาคเรียน รวมถึง

.....
การเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินวิทยฐานะ และต่อเนื่งหลังครบ 2 ปีในตำแหน่งครูต่อไป ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยต้องดำเนินหลายๆ รอบกับครูผู้ช่วยที่ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำ ทั้งในระบบออนไลน์ (Online) และการสอบถามโดยตรง (Face to Face) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ในช่วง ปี 2563 – 2565

ผลการติดตามและช่วยเหลือ ในช่วง ปี 2563 – 2565 พบว่า ครูผู้ช่วยสามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ประเด็นครูผู้ช่วยสามารถพัฒนาวิชาชีพหลัก ดังนี้ 1) ครูผู้ช่วยเป็นผู้ที่มีทักษะความรู้ ความสามารถในเชิงบูรณาการ การใช้เครื่องมือกำหนดกิจกรรมสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน และสร้างให้ครูผู้ช่วยมีความสามารถในการวิเคราะห์และกำหนด กิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม 2) สร้างความสมบูรณ์แบบในมิติของการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ครูผู้ช่วยมีทักษะความรู้ความสามารถในเชิงลึกเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดแบบวิจารณ์ญาณ และทักษะด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ ต่อวิชาชีพ 3) ครูผู้ช่วยเป็นตัวแบบ (Model Teacher) แห่งการเรียนรู้ของชั้นเรียนที่จะนำไปสู่การสร้างทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการเป็นยุคแห่งการสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นกับครู 4) ครูผู้ช่วยมีความสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนได้ทั้งรูปแบบการเรียน สติปัญญา จุดอ่อนจุดแข็งในตัวผู้เรียน 5) เกิดการพัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นเพื่อนำไปใช้สำหรับการกำหนดกลยุทธ์ทางการสอนและจัดประสบการณ์ทางการเรียนได้เหมาะสมกับบริบททางการเรียนรู้ 6) ครูผู้ช่วยสามารถประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างทักษะและเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 7) แบ่งปันความรู้ระหว่างชุมชนทางการเรียนรู้โดยใช้ช่องทางหลากหลายในการสื่อสารให้เกิดขึ้น 8) ครูผู้ช่วยเข้าใจหลักการพัฒนาทางวิชาชีพได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน เป็นไปตามแนวทางทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. คุณภาพการติดตามและช่วยเหลือการจัดการศึกษาของครูผู้ช่วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยกำหนดกรอบการติดตามและช่วยเหลือ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านปัจจัย

2.1.1 ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศ และศึกษานิเทศก์ได้รับการพัฒนาให้เป็น ผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความตระหนักและมุ่งมั่นพัฒนาอย่างมืออาชีพ โดยมีประเด็นในการติดตาม ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศ สามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ได้ทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ มีผลงานเป็นที่

.....
ประจักษ์ มีคุณลักษณะและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ มีภาวะผู้นำของผู้บริหารและความสามารถในการบริหารจัดการ ความสามารถในการนิเทศการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาได้

2.1.2 ทรัพยากร เทคโนโลยี และงบประมาณ ห้องเรียน อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก หลักสูตร สภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี งบประมาณ ฯลฯ โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น ความเหมาะสมของหลักสูตรกับผู้เรียนและท้องถิ่น ความเหมาะสมและเพียงพอของห้องเรียน อาคารเรียน สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยี งบประมาณ ความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

2.2 ด้านกระบวนการ

2.2.1 การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์และมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ มีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น การบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมแบบกัลยาณมิตร รูปแบบ TPS Model และ TPS Model for School ลงสู่การบริหารจัดการในระดับสถานศึกษาและการบริหารจัดการตามภาระงานของสถานศึกษา รวมทั้งการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

2.2.2 กระบวนการเรียนรู้ของครูผู้ช่วย โรงเรียนได้ดำเนินการนิเทศที่เน้นกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study : LS) ทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น ความสามารถของครูผู้ช่วยในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถของครูผู้ช่วยในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนการจัดทำสื่อ นวัตกรรม การนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ผ่านมหกรรมวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นต้น

2.2.3 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผู้ช่วยมีความรู้ความเข้าใจในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

.....

2.3 ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์

2.3.1 ครูผู้ช่วยมีความเข้าใจในการกำหนดคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อัตราการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นผลการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพจากด้านปัจจัยและด้านกระบวนการดังที่กล่าว ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ความรู้และทักษะของผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

2.3.2 ครูผู้ช่วยมีส่วนในการสนับสนุนสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นแบบอย่างและได้รับการยอมรับจากชุมชน และให้ความช่วยเหลือชุมชนและโรงเรียนอื่น โดยมีประเด็นในการติดตามและช่วยเหลือ เช่น ความพึงพอใจของชุมชนต่อสถานศึกษา ความเป็นแบบอย่างที่ดีของสถานศึกษา เป็นต้น

5. ผลการศึกษาเจตคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดังนี้

5.1 เจตคติของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู และครูผู้ช่วย ที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัญญา ลิ้มเจริญ (2563 : 1-37) ครูผู้สอนประเมินตนเองเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนทุกคนครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมระดับมากที่สุด เห็นได้จากที่ครูผู้ช่วยสามารถพัฒนาทักษะของครูด้านบทบาทในการเปิดชั้นเรียน (LS) การส่งเสริมให้ครูผู้ช่วยมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิเทศภายในโดยใช้ PLC-LS ให้บรรลุประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะ/ทัศนคติ/แรงบันดาลใจ/ ค่านิยมของครูต่อการนิเทศโดยใช้ PLC-LS การสนับสนุนให้ครูพัฒนาทักษะการนิเทศโดยใช้ PLC-LS การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการนำผลงานไปประกอบการพิจารณาประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงาน

5.2 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ

.....

งานวิจัยของ จุนจุพา ทิพ ย์พิมานพร (2565 : 1-163) นักเรียนมีเจตคติกิจกรรมอยู่ในระดับมาก เห็นได้จากครูผู้ช่วยมีการเตรียมการสอน (พิจารณาจากสื่ออุปกรณ์ ต่าง ๆ มีความพร้อม) ครูผู้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับชีวิต ทันสมัยและน่าสนใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สนุกสนานและน่าสนใจ

6. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ดังนี้

6.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวัตต์ น้อยมณี. (2565 : 288-310) ครูผู้ช่วยหลังการเข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าในช่วงก่อนการอบรม เห็นได้จากครูผู้ช่วยได้รับเทคนิค/วิธีการถ่ายทอดวิชา มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา วิทยากรบรรยายได้อย่างมีลำดับขั้นตอน การนำเสนอเนื้อหาทุกรายวิชา มีความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรม

6.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 2 การนิเทศการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วย สู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับของแนวคิดของ Passi (2016 : 2-19) และกิตติศักดิ์ อังคะนาวิน และอภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ (2561 : 193-206) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริเดช เทพศิริ (2560 : 1-277) และมณีรัตน์ เย็นสวัสดิ์ (2564 : 1-193) เห็นได้จากครูผู้ช่วยมีความเข้าใจ สามารถสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) สามารถนำเสนอผลงานผ่านการจัดนิทรรศการทางวิชาการได้

6.3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ในกิจกรรมที่ 3 การติดตาม ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ การทำนวัตกรรม สื่อการสอน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด และกิจกรรมที่ 4 การติดตาม ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ การนำเสนอผลงาน

.....
ที่ปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice) พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณสิยา นิธิกิตต์สุขเกษม บุญจวรรณ วิงวอน และ เผ่าไทย วงศ์เหลา. (2564 : 33-58). พบว่า การให้ คำปรึกษามีความสำคัญเป็นอันดับแรก ความพร้อม ความตั้งใจ และแรงบันดาลใจมีอิทธิพลความสำคัญ สูงสุด ตามมาด้วยการให้คำปรึกษาที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อนวัตกรรม แรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางอ้อมต่อ ความพร้อมของผู้รับ นวัตกรรมมีอิทธิพลโดยตรงต่อความตั้งใจของผู้รับ องค์ประกอบความตั้งใจอยู่บน พื้นฐานการให้คำปรึกษาผ่านแรงบันดาลใจและนวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับความพร้อมของผู้รับคำปรึกษา

5.5 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.5.1 ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหาร แบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสู่ การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ส่งผลให้ครูผู้ช่วยได้รับการพัฒนารอบด้าน ทั้งด้านการปฏิบัติการสอน การปฏิบัติงาน การครองตน ครองคน และครองงาน ตามสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ อย่างมีระบบขั้นตอน ตั้งแต่การให้องค์ความรู้ การนิเทศ และ การติดตามและช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรใช้เป็นแนวทางใน การพัฒนาครูผู้ช่วย เพื่อให้เกิดผลถึงผู้เรียนอย่างแท้จริง ครูผู้ช่วยมีความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สถานศึกษาได้รับการยอมรับและเป็นเครือข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืน เกิดวัฒนธรรมองค์กรแห่งพัฒนา วิชาชีพอย่างแท้จริง

5.5.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบการนิเทศในสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และศึกษานิเทศก์ ต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้รอบด้าน และต่อเนื่อง ทันท่วงที การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถนิเทศ กำกับติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเพื่อนครูในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สร้างแรงกระตุ้นในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการ ปฏิบัติงานและการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ให้กับครูผู้ช่วย อันจะส่งผลให้ครู ผู้ช่วยไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและประเทศชาติให้พัฒนามีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและผู้เรียนให้ดีขึ้น

5.5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

5.5.3.1 จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนา บทเรียนร่วมกันสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นฐาน ส่งผลต่อการพัฒนาครูผู้ช่วยได้อย่างรอบด้าน เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อครูผู้ช่วยอย่างแท้จริง จึงควรนำแนวทางการพัฒนานี้ไปใช้กับการศึกษา การพัฒนาบุคลากรอื่น เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูศึกษานิเทศก์ พนักงานราชการ และ บุคลากรทางการศึกษาอื่นด้วย

5.5.3.2 จากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ช่วยมีผลงานที่เกิดขึ้นกับตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ผลงานที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 91.39 จึงควรศึกษาเทคนิควิธีในการพัฒนาผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

5.5.3.3 จากผลการวิจัยพบว่า ผลงานการนำเสนอและจัดนิทรรศการผลการ ปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในช่วง 3 ปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 96.69 ควรศึกษาแนวทาง ส่งเสริมให้ครูผู้ช่วยได้นำเสนอและจัดนิทรรศการผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทุกปี

5.5.3.4 จากผลการวิจัยพบว่า มีครูผู้ช่วยส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรม ตามแนวทางการวิจัยได้ครบทุกกิจกรรม ถึงแม้ว่าจะเป็นส่วนน้อย จึงควรศึกษาปัญหาที่พบกับครูผู้ช่วย ในส่วนนั้น และหาแนวทางพัฒนาเป็นรายบุคคลต่อไป

5.5.3.5 ควรวิจัยพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการพัฒนาตนเองของครูผู้ช่วย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพราะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลต่อระดับความคิดขั้นสูงของครูผู้ช่วยในโรงเรียน มัธยมศึกษา